

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 2

Justis- og beredskapsdepartementet, Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Deres referanse

21/5609

Vår referanse

21-145551ADM-BORG/BORG

Dato

10.01.2022

Høring – utredning om foretaksstraff og korrupsjon

Vi viser til enkeltpersonutredning fra advokat Knut Høivik som evaluerer reglene om foretaksstraff og korrupsjon, samt departementets høringsbrev 12. oktober 2021 med høringsfrist 11. januar 2022.

De fleste av de foreslåtte endringene er rettspolitiske spørsmål som Borgarting lagmannsrett ikke uttaler seg om. Høringsuttalelsen vil derfor begrense seg til å kommentere noen få forhold.

For det første er Borgarting lagmannsrett positiv til at foretaksstraffens fakultative karakter fjernes. Her som ellers bør utgangspunktet være at dersom straffbarhetsvilkårene foreligger for et rettssubjekt, skal straff ilegges med mindre det er grunnlag for påtaleunntatelse, straffutmålingsfravall eller straffutmålingsutsettelse. I forlengelsen av dette har forslaget til rettsstridsreservasjon i straffeloven § 27 første ledd tredje punktum gode grunner for seg. Den foreslåtte regelen gir etter vårt syn en god klargjøring av rekkevidden for straffansvaret. Vi mener også at det her med fordel kan være omvendt bevisbyrde. Foretaket er selv nærmest til å føre bevis om et slikt vurderingstema.

Imidlertid er Borgarting lagmannsrett skeptisk til de foreslåtte presiseringene i straffeloven §§ 60 og 61 om straffutmålingsutsettelse og straffutmålingsfravall. Disse presiseringene er overflødige. Det er ingen grunn til at de generelle reglene som allerede eksisterer, suppleres med kasuistisk lovgivning for foretaksstraff. Det er tilstrekkelig at eventuelle særegne forhold for foretaksstraff, for eksempel hva det særlig skal legges vekt på ved avgjørelsen om straffutmålingsfravall, presiseres i forarbeidene.

Borgarting lagmannsrett er også negativ til den foreslåtte regelen om utmåling av bøtestraff i utkastet til ny § 28 i straffeloven. I Norge er det langvarig og god tradisjon for at straffutmåling stort sett overlates til domstolens skjønn innenfor nokså vide rammer. Det er riktig nok noen eksempler på det motsatte (særlig ruskjøring og seksuallovbrudd), men vi mener det en uheldig med en utvikling der lovgiver gjennom forarbeider og konkrete lovbestemmelser gir detaljerte anvisninger om straffenivå og straffutmåling. Selv om det også

Postadresse
Postboks 2107 Vikå, 0125 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Kristine Bielke Djupvik

Bankgiro

Organisasjonsnummer
926721356

Kontoradresse
Keyzers gate 13, 0165 Oslo

Telefaks

Telefon

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgadm@domstol.no

er detaljerte regler for utmåling av overtredelsesgebyr etter konkurranseloven, jf. konkurranseloven §§ 29, 30 og 31 og forskrift 11. desember 2013 nr. 1465 om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr, utgjør ikke disse reglene en nærliggende parallell. Dette er et rettsområde der særlige hensyn gjør seg gjeldende, blant annet harmonisering med EU-retten.

Endelig er vi negative til den foreslåtte regelen om at domsgrunnene skal angi hvordan bøtestraffen er beregnet, og at det særlig bør angis hvilken betydning foretakets selvrappotering og samarbeid har hatt, jf. utkastet til nytt sjette og syvende punktum i straffeprosessloven § 40 første ledd. Straffeprosessloven § 40 første ledd har de siste ti årene fått nye tillegg i tredje og fjerde punktum om hva domsgrunnene skal og bør inneholde (om tilståelse og flere lovbrudd), og vi mener det er uheldig om bestemmelsen eser ytterligere ut. Den foreslåtte tilføyelsen er overflødig fordi anliggendet allerede er dekket av § 40 første ledd andre punktum om at domsgrunnene ved fellelse skal opplyse om de grunner retten har lagt vekt på ved fastsetting av straff og andre rettsfølger. Det er tilstrekkelig med den generelle regelen, eventuelt med en presisering i forarbeidene. Heller ikke her er det grunn til å forlate den syntetiske lovgivningsmetoden vi har tradisjon for, og i stedet vedta kasuistiske bestemmelser for ulike rettsområder eller typetilfeller.

Borgarting lagmannsrett

Marianne Vollan
førstelagmann

Hans-Petter Jahre
lagmann